

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, 8 lutego 2013 r.

DOLiS/DEC-134/13

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 i art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana P. B., zam. [...] o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją z dnia 11 października 2012 r. (DOLiS/DEC-983/12/61672,61676,61682,61688), w sprawie skargi Pana P. B. na przetwarzanie jego danych osobowych przez S. S. A., z siedzibą [...], B. S. A., z siedzibą [...] oraz Z., z siedzibą [...],

utrzymuję w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych w dniu [...] listopada 2011 r. wpłynęła skarga Pana P. B., zam. [...], zwanego dalej Skarżącym, na przetwarzanie jego danych osobowych przez S. S. A. [...], B. S. A. [...], oraz Z. [...].

Skarżący wskazał, że cyt.: „(...) w 2010 roku, dokonałem całkowitej spłaty zobowiązań z tytułu umów kredytowych hipotecznych i gotówkowych zawartych z S. S. A. W związku z pilną potrzebą zaciągnięcia nowych zobowiązań, na początku września 2011 roku, złożyłem wnioski kredytowe w bankach: P., E., G. oraz S. S. A. Ku mojemu zdziwieniu, pozytywną ofertę udzielenia kredytu otrzymałem wyłącznie od S. S. A.. Pozostałe Banki nie zgodziły się na udzielenie kredytu. (...) Podejrzewając, że S. S. A. naruszając przepisy ustawy nie wykreślił mnie z Rejestrów Bankowych, w tym B. S. A. (ze względu na opóźnienia w spłacie zobowiązań), w dniu [...] września 2011 roku, wystąpiłem z wnioskiem do Banku o wykreślenie wszelkich danych osobowych z rejestrów i Instytucji i zaprzestanie ich przetwarzania, w tym w celach marketingowych (...). Jednocześnie wystąpiłem do B. S. A. o przekazanie Informacji Ustawowej dotyczącej mojej osoby. W dniu [...] września B. S. A. potwierdziło, że S. S. A. w dalszym ciągu przetwarza informacje kredytowe na temat umów [...] oraz [...], co mogło być przyczyną odmowy udzielenia kredytu przez inne banki. W październiku b.r. otrzymałem dopowiedź S. S. A. z dnia [...] września, informującą, że S. S. A. nie widzi podstaw do wykreślenie przekazanych danych z B. S. A. (...) W dniu [...]1 października 2011 roku,

złożyłem ponowny wniosek do Banku (...), podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko (...). W związku, że nie otrzymałem osobiście informacji z Banku, zawierającej klauzulę o przetwarzaniu moich danych osobowych bez mojej zgody po wygaśnięciu zobowiązania, a był to warunek konieczny do zamieszczenia informacji w B. S. A., ww. wnioskiem zażądałem od Banku przekazania kopii dokumentów potwierdzających przekazania takiej informacji oraz potwierdzeń odbioru korespondencji przez moją osobę. Do dnia dzisiejszego tj. [...] listopada 2011 roku, nie otrzymałem odpowiedzi na skierowany przeze mnie wniosek (...)"'. Jednocześnie Skarżący wskazał, że cyt.: „(...) pomimo wielokrotnego cofania zgody na przetwarzanie przez Bank moich danych osobowych w dalszym ciągu otrzymuję oferty handlowe (...)”.

W związku z powyższym Skarżący wniósł o cyt.: „(...) stwierdzenie przez Generalnego Inspektora Danych Osobowych w drodze decyzji/postanowienia, naruszenia przez S. S. A. z siedzibą [...] zapisów ww. ustawy w zakresie bezprawnego przetwarzania moich danych osobowych w celach marketingowych, bezprawnego przetwarzania moich danych osobowych oraz historii kredytowych w systemach: wewnętrznych banku, B. S. A., M [...], Z. oraz innych rejestrów. Jednocześnie wnoszę, o nakaz w trybie natychmiastowym zaprzestania przetwarzania przez S. S. A. moich danych osobowych oraz nakaz wykreślenie ich ze wszelkich rejestrów”.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie wynikało, że:

1. Skarżący zawarł w Bankiem umowę kredytową z dnia [...] czerwca 2003 r. o nr [...] z dnia [...] marca 2007 r. o nr [...] oraz umowę z dnia [...] maja 2009 r. o nr [...].
2. Jak wyjaśnił Bank w piśmie z dnia [...] stycznia 2012 r. aktualnie cyt.: „(...) dane osobowe Skarżącego przetwarzane są w zbiorze A.
3. Z. w piśmie skierowanym do organu ochrony danych osobowych wyjaśnił, że cyt. „(...) w imieniu Z., administratora danych zgromadzonych w Systemie B., uprzejmie informuję, że (...) Z. nie przetwarza w Systemie B. jakichkolwiek danych Pana P. B. (...)”'. Jako dowód na potwierdzenie powyższego, Z. przesłał wydruk z wyników przeszukania C.
4. Z wyjaśnień BIK wynika, że dane osobowe Skarżącego w zakresie wskazanym przez niego w skardze, tj. w zakresie umowy o nr [...] oraz umowy o nr [...] zostały usunięte przez Bank w dniu [...] grudnia 2011 r. przy użyciu systemu korekty on-line. Natomiast odnosząc się do przetwarzania danych osobowych Skarżącego w zakresie umowy o kredyt konsumencki z dnia [...] maja 2009 r. o nr [...] B. S. A. wskazał, że aktualnie rachunek ten jest zamknięty. Dane osobowe Skarżącego w zakresie ww. umowy były przetwarzane przez B. S. A. w celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego na podstawie udzielonej przez Skarżącego zgody w dniu [...] maja 2009 r. oraz w celu stosowania metod statystycznych do dnia [...] lutego 2012 r. Natomiast, jak wskazał B. S. A. w piśmie z dnia [...] maja 2012 r. cyt.: „(...) od dnia [...] lutego 2012 r. do dnia [...] kwietnia 2012 r. przedmiotowy rachunek przetwarzany był w zbiorze danych B. S. A., w celu stosowania metod statystycznych, na skutek dokonania przez S. S.A. w dniu [...] 02.2012 r. korekty znacznika zgody. Obecnie przedmiotowy rachunek Skarżącego nie jest przetwarzany w zbiorze danych B. S. A. na skutek usunięcia go przez S. S.A. ze zbioru danych B. S. A. w dniu [...] 04.2012 r. (...)”.
5. Odnosząc się do zarzutu Skarżącego dotyczącego przetwarzania jego danych osobowych przez Bank w celach marketingowych, należy wskazać, że S. S. A. w piśmie z dnia [...] lutego 2012 r. wskazał, że

cyt.: „(...) aktualnie nie przetwarza danych osobowych Skarżącego dla celów marketingowych. Skierowanie ofert marketingowych (...) w dniach [...] listopada [2011 r.] oraz [...] grudnia 2011 r. było skutkiem niewłaściwie zrealizowanej operacji usunięcia danych Skarżącego z bazy informatycznej służącej do automatycznej generacji ofert marketingowych. W rezultacie tej operacji dane Skarżącego usunięto jedynie w części bazy związanej z produktami hipotecznymi, błędnie pozostawiając je nadal w części związanej z innymi produktami kredytowymi. Niezwłocznie po wykryciu problemu dane Skarżącego zostały skutecznie usunięte i w chwili obecnej nie występują w żadnej bazie Banku wykorzystywanej do celów marketingowych (...)”.

W tym stanie faktycznym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych wydał decyzję administracyjną z dnia 11 października 2012 r. (DOLiS/DEC-983/12/61672,61676,61682,61688), mocą której odmówił uwzględnienia wniosku w zakresie przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez S. S. A., w pozostałym zaś zakresie umorzył postępowanie.

W ustawowym terminie Skarżący złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją.

Uzasadniając powyższy wniosek Skarżący podniósł, iż Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym nie odniósł się do jego wniosku o stwierdzenie naruszenia prawa przez S.S.A., ustosunkowując się natomiast jedynie do wniosku o nakazanie S. S. A. zaprzestania przetwarzania jego danych osobowych. W ocenie Skarżącego, w związku z okolicznością że S. S. A. w procesie przetwarzania jego danych osobowych dopuścił się naruszeń prawa, organ ochrony danych osobowych powinien zwrócić się do organów ścigania o wszczęcie postępowania karnego w tym przedmiocie a także – celem wnikliwego zbadania sprawy – skorzystać z wszelkich przysługujących mu uprawnień, w szczególności przeprowadzić w siedzibie podmiotu czynności kontrolne. Skarżący zarzucił ponadto, iż w toku prowadzonego postępowania nie był informowany o przysługujących mu uprawnieniach, w szczególności o wszczęciu postępowania administracyjnego, co – w jego ocenie – skutecznie uniemożliwiło mu realizowanie przysługujących w toku postępowania uprawnień.

Po powtórny rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeanalizowaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji Generalnego Inspektora z dnia 11 października 2012 r. (znak: DOLiS/DEC-983/12/61672,61676,61682,61688) jest prawidłowe, a podnoszone we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zarzuty nie uzasadniają konieczności jego zmiany.

Rozważania niniejsze rozpocząć należy od ponownego wskazania, że decydującym z punktu widzenia rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy jest fakt, iż B. S. A. i Z. aktualnie nie przetwarzają danych osobowych Skarżącego. Odnosząc się zatem do zarzutu Skarżącego, co do zasadności umorzenia postępowania przez organ ochrony danych osobowych wskazać trzeba, iż stosownie do postanowień art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.

1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Przedmiot postępowania wiąże się ze stosowaniem przez organ publiczny przepisów materialnego prawa administracyjnego. W doktrynie wskazuje się, że cyt.: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi art. 105 § 1 kpa, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 489).

Ustalenie przez organ publiczny zaistnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa, zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem w sytuacji zaistnienia tej przesłanki podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy. Bezprzedmiotowość postępowania może być także wynikiem zmiany stanu faktycznego sprawy.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego organ ochrony danych osobowych ustalił, iż ww. podmioty nie przetwarzają danych osobowych Skarżącego. Powyższe ustalenie determinowało zatem organ do obligatoryjnego umorzenia postępowania.

Zaakcentowania wymaga, że jednym z ustawowych zadań Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jest prowadzenie kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Oznacza to, iż rola Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych ograniczona jest jedynie do dokonania oceny, czy u podstaw badanego procesu przetwarzania danych osobowych, na dzień wydania decyzji, leży przesłanka legalizująca ten proces.

Pomimo zatem, iż poczynione w sprawie ustalenia faktyczne oraz prawne wskazują na naruszenie w toku przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez S. S. A. przepisów ustawy, organ ochrony danych osobowych, po dokonaniu ustalenia, iż na dzień wydania decyzji stan naruszenia prawa przestał istnieć, nie miał podstaw do zastosowania przepisu art. 18 ust. 1 ustawy, w myśl którego w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Nakaz taki w przedmiotowej sprawie nie był możliwym do sformułowania bowiem na dzień wydania decyzji nie istniał stan naruszenia prawa.

Z akt sprawy w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż aktualnie S. S. A. przetwarza dane osobowe Skarżącego jedynie w celach archiwalnych. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.), jednostki organizacyjne działające na podstawie Prawa bankowego mające siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązane są do stosowania jej przepisów, w tym wydanego na podstawie delegacji z art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. a rozporządzenia ministra finansów z dnia 1 października 2010 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1279 ze zm.) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, banki przechowują dowody księgowe w oryginalnej postaci przez okres wynikający z przepisu art. 74 ustawy o rachunkowości. Według

dyspozycji wskazanego art. 74 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zatwierdzone roczne sprawozdania finansowe podlegają trwałemu przechowywaniu. Pozostałe zaś zbiory, w zależności od ich rodzaju, przechowuje się co najmniej przez okresy wymienione w art. 74 ust. 2 omawianej regulacji. I tak, w myśl przepisu art. 74 ust. 2 pkt 8 tego aktu prawnego, pozostałe dowody księgowe i dokumenty, tj. niebędące wymienionymi wprost w art. 74 ust. 2 pkt 1 – 7 ww. ustawy, przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat. Obowiązek przechowywania przez banki dokumentacji w celach archiwalnych, wynikający z ww. aktu prawnego, determinuje uznanie, że słusnie organ ochrony danych osobowych w zaskarżonej decyzji stwierdził, że przetwarzanie to spełnia przesłankę legalności, o której mowa w przepisie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy.

Odnosząc się zaś do zarzutów Skarżącego co do nieprzestrzegania przez organ ochrony danych osobowych jego uprawnień jako strony postępowania, wskazać należy, że Skarżący wielokrotnie był informowany o toku postępowania, w szczególności pismem z dnia [...] stycznia 2012 r. [...] poinformowany został o podjęciu przez organ działań zmierzających do wyjaśnienia przedstawionej przez niego sprawy. Organ Ochrony Danych Osobowych, po zgromadzeniu materiału dowodowego w sprawie, poinformował o tej okoliczności Skarżącego i pouczył o uprawnieniu do wypowiedzenia się co do zebranych materiałów oraz możliwości zapoznania się z tym materiałem. Za bezzasadne uznać zatem należy zarzuty Skarżącego odnoszące się do nierespektowania przez Generalnego Inspektora przepisów prawa nakładających na organ obowiązki w zakresie zapewnienia stronie postępowania czynnego udziału w sprawie.

Podkreślenia ponadto wymaga, że sposób działania Generalnego Inspektora zdeterminowany jest spoczywającym na nim, na mocy art. 77 § 1 Kpa obowiązkiem wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego. Jak wielokrotnie podkreślał Naczelny Sąd Administracyjny, z art. 77 § 1 Kpa oraz wyrażonej w art. 7 tego aktu prawnego zasady prawdy obiektywnej wynika, że ciężar dowodu spoczywa na organie administracji (por. wyrok NSA OZ w Lublinie z dnia 15 września 1992 r.; sygn. akt SA/Lu 601/92, wyrok NSA OZ w Gdańsku z dnia 16 października 1998 r.; sygn. akt: I SA/Gd 92/98). Przedmiotowe postępowanie przeprowadzone zostało zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego, w tym również zgodnie z zasadą z art. 7 Kpa, w myśl którego w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes stron. Przedmiot postępowania został prawidłowo oceniony przez Generalnego Inspektora przez pryzmat przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, po dokonaniu kompleksowej analizy całości zebranego w postępowaniu materiału dowodowego i z uwzględnieniem zakresu skargi Skarżącego.

Uwypuklenia wymaga okoliczność, iż Generalny Inspektor, jako gospodarz prowadzonego przez siebie postępowania, jest podmiotem który samodzielnie decyduje o zasadności przeprowadzenia czynności kontrolnych w siedzibach podmiotów czy też występowania do organów ścigania z zawiadomieniem o popełnieniu przestępstwa. Nie bez znaczenia dla rozpatrywanej sprawy jest okoliczność, iż ustawa o ochronie danych osobowych nie uprawnia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do kończenia prowadzonego postępowania poprzez skierowanie w formie decyzji administracyjnej zawiadomienia do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 19 listopada 2001 r. (sygn. akt II SA 2702/00) stwierdził, iż: „osoba dochodząca ochrony swych praw

w trybie ustawy o ochronie danych osobowych nie jest podmiotem postępowania obliczonego na wydanie decyzji o zawiadomieniu stosownego organu o przestępstwie w zakresie przetwarzania danych osobowych i nie może się tego domagać od GIODO w administracyjno-prawnych formach tego postępowania. (...) Przepis art. 19 ustawy nie daje bowiem stronie roszczenia w tym względzie”. Skierowanie przez Generalnego Inspektora zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa następuje poprzez wystąpienie do organu właściwego do wszczęcia postępowania karnego w danej sprawie, przy czym jako należące do autonomicznych kompetencji organu realizowane jest z urzędu, nie zaś na wniosek osób zainteresowanych.

Jeżeli jednak Skarżący uważa, że w toku przetwarzania jego danych osobowych doszło do popełnienia przestępstwa, może on wystąpić ze stosownym zawiadomieniem do organów ścigania, które dysponują uprawnieniami śledczymi oraz szerszymi niż organ ochrony danych osobowych instrumentami prawnymi umożliwiającymi wykazanie, czy w istocie doszło do popełnienia przestępstwa.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych i w zw. z art. 13 § 2, art. 53 § 1 i art. 54 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).